

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă de informare privind jurisprudența Curții Nr. 102

Noiembrie 2007

Driza c. Albaniei - 33771/02

Hotărârea din 13.11.2007

Articolul 6

Procedura civilă

Articolul 6-1

Accesul la un tribunal

Proces echitabil

Procedura de revizuire a hotărârilor judecătorești definitive și lipsa de imparțialitate a Curții Supreme, neexecutarea hotărârilor și a deciziilor administrative privind restituirea proprietății: *violare*

Articolul 13

Recursul efectiv

Imposibilitatea pentru reclamânți de a pune în executare deciziile judiciare sau administrative de acordare a despăgubirii, în absența unor proceduri adecvate și a cadrului legislativ: *violări*

Articolul 46

Articolul 46-2

Executarea hotărârii

Măsuri generale

Imposibilitatea pentru reclamânți de a pune în executare deciziile judiciare sau administrative de acordare a compensației în absența unor proceduri adecvate și a cadrului legislativ: *indicarea procedurilor legale, administrative și bugetare adecvate*

[Prezentul rezumat privește și hotărârea pronunțată în cauza *Ramadhi și alții c. Albaniei*, 38222/02, din 13 noiembrie 2007]

În fapt: În ambele cazuri, reclamanții pretindeau că se găseau în imposibilitate de a obține punerea în aplicare a deciziilor în baza legii 1993 privind restituirea proprietăților și despăgubirea proprietarilor ("Legea din 1993") pentru terenurile care fuseseră expropriate părinților lor, de către regimul comunist.

În *cauza Driza*, reclamantul a obținut o decizie de justiție de constatare a nelegalității naționalizării bunurilor părinților săi și a dispus restituirea acestora. Autoritățile, aflate în imposibilitate de a restitui bunurile în cauză, au decis să aloce persoanei alte două terenuri, decizie aprobată de către o comisie de restituire și despăgubiri. Cu toate acestea, reclamantul nu a intrat în posesia terenurilor în cauză, care fuseseră ocupate de alții. Ulterior, drepturile reclamantului asupra terenurilor în litigiu au fost contestate în două jurisdicții distincte. În prima procedură, Plenul Curții Supreme a admis cererea de revizuire depusă de către unul dintre ocupanți împotriva hotărârii definitive și executorii, prin care Camera administrativă a Curții Supreme confirmase decizia comisiei de restituirea proprietății și despăgubiri. Acesta a respins pretențiile reclamantului pentru cea mai mică dintre cele două parcele. A doua procedură s-a încheiat printr-o hotărâre a Camerei Civile a Curții Supreme care a confirmat ordonanța prin care un tribunal local anulasese decizia comisiei, în ansamblul ei, *ultra vires*. Reclamantului i s-a acordat o despăgubire, care nu i-a fost plătită.

În *cauza Ramadhi și alți cinci*, o comisie pentru restituire și despăgubire a acordat solicitanților restituirea unei parcele și o despăgubire. Aceștia au intrat în posesia terenului în cauză, dar nu au primit despăgubirea promisă. Ulterior, au prezentat o nouă cerere, pentru o altă parcelă. După apelul la un tribunal județean, trei dintre ei reușesc în cele din urmă să aibă câștig de cauză în fața unei comisii funciare care a confirmat validitatea titlului lor de proprietate. Cu toate acestea, terenul în litigiu a fost transferat unor terți.

În drept: Articolul 6 § 1 – *Driza*: Reclamantul afirma că anularea unei hotărâri cu autoritate de lucru judecat, după o procedură de revizuire, încălca principiul securității juridice, că Plenul Curții Supreme nu a fost imparțial și că autoritățile nu executaseră niște decizii definitive.

a) *Securitatea juridică*: Prin admiterea revizuirii unei hotărâri judecătorești definitive și introducerea unei proceduri paralele, Curtea Supremă a Albaniei a anulat întreaga procedură judiciară care ajunsese la o decizie definitivă și obligatorie cu autoritate de lucru judecat.

b) *Imparțialitate*: Revizuirea a fost declanșată la cererea președintelui Curții Supreme, care pronunțase deja o decizie defavorabilă împotriva reclamantului, în aceeași cauză. De asemenea, Președintele făcuse parte din completul Curții Supreme care a examinat cererea de revizuire și a anulat, pe fond, decizia definitivă favorabilă persoanei interesate. Practicile de acest tip sunt incompatibile cu principiul "imparțialității subiective", nimeni neputând fi în același timp, judecător și parte. Imparțialitatea obiectivă a Curții Supreme, pare îndoielnică, de asemenea, în parte din cauza a trei judecători care judecaseră cauza și care erau chemați să decidă mai întâi asupra admisibilității recursului în revizuire și apoi asupra fondului cererii, pe de altă parte, deoarece trei dintre colegii lor exprimaseră deja punctul lor de vedere cu privire la aceeași cauză.

c) *Neexecutarea hotărârilor definitive*: Fără a aduce atingere informațiilor anterioare ale Curții, este clar că în Albania persistă dificultăți de punere în aplicare a deciziilor

definitive, în cazurile de restituire a proprietății. Datorită neluării măsurilor necesare de executare a hotărârilor Curții Supreme, autoritățile au privat de efect, prevederile articolului 6 § 1.

Concluzie: violări (unanimitate)

Ramadhi și alții - neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive: După ce o instanță districtuală i-a ordonat să revizuiască dosarele solicitanților, comisia a confirmat în cele din urmă titlurile a trei persoane interesate, titulari pe trei parcele. Cu toate acestea, parcelele fuseseră transferate între timp, unor terți. Este clar că problema drepturilor de proprietate ale reclamanților este departe de a fi primit un răspuns și că autoritățile nu au pus în aplicare decizia instanței districtuale.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 13 - *Driza*: Guvernul nu a stabilit proceduri adecvate pentru procesarea cererilor de indemnizare depuse de către proprietarii ale căror bunuri nu puteau fi restituite. În special, acesta nu a reușit să înființeze organisme de evaluare a proprietății în cauză și să prezinte planuri în acest scop. În plus, este puțin probabil ca în viitorul apropiat să poată fi creată suficient de rapid, o procedură de natură să permită soluționarea litigiilor referitoare la drepturile reclamanților.

Concluzie: violarea articolului 13 coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1 (unanimitate).

Ramadhi și alții: dreptul intern și Convenția menționează că o decizie finală trebuie executată, fie ea decizie de justiție sau decizie administrativă. Or, în cauza de față, nici o măsură nu a fost luată pentru a pune în aplicare deciziile luate de comisie în favoarea reclamanților. Executarea deciziilor comisiilor de proprietate nu este supusă niciunui regulament. În special, apelul contra unor astfel de decizii nu este supus niciunui termen și nu este prevăzut niciun mijloc specific pentru executarea acestora. Deși Consiliul de Miniștri albanez avea obligația de a stabili o formă corespunzătoare și un mod de despăgubire, acesta nu a definit încă în detaliu normele și metodele de aplicat în domeniu. Deciziile în favoarea reclamanților rămân neexecutate de cel puțin 11 ani iar Guvernul nu a prezentat nicio dovadă că măsurile vor fi luate în viitorul apropiat.

Concluzie: violarea articolului 13 coroborat cu articolul 6 § 1 (unanimitate).

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 - *În cele două cazuri*: Faptul că Guvernul rămâne de ani de zile fără să pună în aplicare deciziile și/sau hotărârile judecătorești în favoarea reclamanților a constituit o ingerință în dreptul acestora asupra bunurilor lor, pentru care autoritățile nu au furnizat nici o justificare adecvată. Lipsa de resurse nu poate fi invocată de către autorități pentru a nu executa o obligație a statului stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 46 - *În cele două cazuri*: Curtea notează lacune în sistemul judiciar albanez, în urma cărora o întreagă clasă de persoane au fost sau sunt încă private de dreptul lor la respectarea bunurilor, din cauza neexecutării hotărârilor judecătorești și a deciziilor de atribuire ale comisiilor de despăgubire. Zeci de cereri similare sunt deja în curs în fața Curții.

Numărul tot mai mare al acestor cereri este un factor agravant în ceea ce privește responsabilitatea statului în temeiul Convenției și o amenințare la adresa eficacității sistemului instituit de Convenție.

Curtea cere Albaniei să elimine toate obstacolele din calea acordării de despăgubiri în temeiul Legii din 1993, prin luarea de măsuri urgente, juridice, administrative și bugetare, care ar trebui să includă adoptarea de planuri pentru evaluarea bunurilor

reclamanților cu drept la despăgubiri în natură și crearea unui fond adecvat pentru cei eligibili la compensații financiare.

Articolul 41 - *Driza*: În ceea ce privește cea mai mică dintre cele două parcele, statul pârât trebuie să restituie reclamantului un teren de 1650 m² și să plătească 50 000 EUR sau, în lipsa restituirii, o sumă de 280 000 EUR cu titlu de prejudiciu material și moral. În ce privește cea mai mare dintre cele două parcele, Albania trebuie să plătească reclamantului 500 000 EUR cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material și moral.

Ramadhi și alții: Albania trebuie să resituie primilor trei reclamanți o suprafață de 30 500 m² și să le plătească în solidar 25 000 EUR pentru prejudiciul material și moral, sau, în lipsa restituirii, o sumă de 120 000 EUR pentru aceste două titluri. Curtea a acordat în comun interesaților 64 000 EUR cu titlu de prejudiciu material și moral suferit ca urmare a confiscării unui teren de 5 500 m² și a două spații comerciale.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de Grefă, acest rezumat nu obligă Curtea.

Click aici pentru a accesa [Notele de informare privind jurisprudența](#)

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.